

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของปัญหา

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเคยเรียนและสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับผู้สอน และผู้เรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับทำนองเสียงในภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถสอนหรือฝึกใช้ทำนองเสียงเพื่อสื่อความหมายในภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้เพราะมักเข้าใจว่า ทำนองเสียงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของประโยคเป็นสำคัญ ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว ทำนองเสียงมีความเกี่ยวข้องกับความหมายของความด้วย ผู้เรียนภาษาอังกฤษสมควรที่จะได้รับการฝึกให้ใช้ทำนองเสียงอย่างถูกต้องเหมาะสม เพราะในการพูดที่แม้จะใช้เสียง ศัพท์ และโครงสร้างถูกต้อง ก็อาจสื่อความหมายผิดไปถ้าใช้ทำนองเสียงไม่ถูกต้อง

ในการพูดภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาของตน ผู้พูดมักจะนำทำนองเสียงของภาษาแม่ไปใช้ ถ้าทำนองเสียงในภาษาอังกฤษแตกต่างไปจากในภาษาไทย ข้อแตกต่างเหล่านั้นอาจเข้ามาแทรกแซงในการพูดภาษาอังกฤษของคนไทย ทำให้ไม่สามารถใช้ทำนองเสียงในภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยมีความสนใจเรื่องทำนองเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย จึงใคร่จะศึกษาทำนองเสียงในภาษาทั้งสองว่ามีลักษณะ เหมือนหรือต่างกันอย่างไร ลักษณะเหล่านั้นอาจเข้ามาแทรกแซงในการใช้ทำนองเสียงในภาษาอังกฤษของคนไทยหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองเสียงที่ได้ศึกษาไว้ โดยใช้ทฤษฎีระบบร่วม (Interrelated System) ในภาษาอังกฤษและภาษาไทย

2. เพื่อทำนายปัญหาเกี่ยวกับเรื่องทำนองเสียง ที่อาจจะเกิดขึ้นกับคนไทยในการพูดภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเสนอแนวทางในการสอนทำนองเสียงภาษาอังกฤษ ที่จะป้องกันและแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น

ขอบเขต

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองเสียงในคำพูด (Utterance) ซึ่งอาจเป็นคำ วลี หรือประโยคใด ๆ ที่ฮาลลิดะย์ (1967, 1970, 1985) และสตุาพร ลักษณ์ยานาวิน (1983) ศึกษาไว้
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองเสียงในการพูดประจำวันเท่านั้น ไม่รวมคำพูดที่ใช้ในทำนองเสียงแบบพิเศษ (Stylized Intonation) เช่น ที่ใช้ในการสวด หรือการอ่านบทกวี

สมมติฐาน

ทำนองเสียงในภาษาอังกฤษ และภาษาไทย มีทั้งความเหมือนและความต่าง ความต่างของทำนองเสียงนี้ ทำให้สามารถทำนายปัญหาในการพูดภาษาอังกฤษของคนไทยได้

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
 - ก. ทฤษฎีทำนองเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย
 - ข. ทฤษฎีการศึกษาเปรียบเทียบ
2. ศึกษาทำนองเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย ที่ใช้ทฤษฎีระบบร่วม (Interrelated System) โดยศึกษาทำนองเสียงในภาษาอังกฤษจากผลงานของฮาลลิดะย์

(1967, 1970, 1985) และศึกษาทำนองเสียงในภาษาไทยจากผลงานของ สุดาพร
ลักษณินาวิน (1983)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย
4. ทำนายปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้พูดคนไทย ในการใช้ทำนองเสียงภาษาอังกฤษ
5. เสนอแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่จะช่วยแก้ไข หรือป้องกันปัญหาเหล่านี้

ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัยนี้

1. ทำนองเสียง (Intonation) หมายถึง เสียงสูงต่ำประจำคำพูด (utterance) ที่มีความหมายเพิ่มหรือเสริม (superimpose) คำพูดนั้น โดยในงานวิจัยนี้จะศึกษาทำนองเสียงที่ประกอบด้วย หน่วยทำนอง (Tone Group) หน่วยสำคัญ (Tonic) และ ทำนองสูงต่ำ (Tone หรือ Tune)
2. หน่วยทำนอง (Tone Group) หมายถึง ทำนองสูงต่ำที่ปรากฏใน หน่วยความ (information unit) 1 หน่วย หน่วยความเป็นคำพูด หรือ ข้อความที่ถูกแบ่ง ออกเป็นช่วง ๆ โดยใช้การลงเสียงหนักพิเศษ และ/หรือช่วงหยุด (pause)
3. หน่วยสำคัญ (Tonic) หมายถึง เสียงหนักพิเศษในหน่วยทำนองซึ่งจะ ปรากฏในคำสำคัญในหน่วยความ
4. ทำนองสูงต่ำ (Tone หรือ Tune) หมายถึง เสียงสูงต่ำที่ปรากฏอย่าง ต่อเนื่องในหน่วยความ 1 หน่วย โดยมีทิศทางของเสียงเป็นเสียงคงระดับ เสียงตก เสียงขึ้น หรือเสียงผสมของเสียงตกและเสียงขึ้น
5. ระบบรวม (Interrelated System) หมายถึง ระบบที่ใช้ศึกษา วิเคราะห์ทำนองเสียงในภาษา โดยวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่หน่วยทำนอง หน่วย สำคัญ และทำนองสูงต่ำ ที่ปรากฏร่วมกันเป็นทำนองเสียงไว้อย่างมีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน
6. การพูดลักษณะปกติ (Neutral Form) หมายถึง ลักษณะการพูดที่ นักภาษาศาสตร์กำหนดว่าเป็นการพูดที่เจ้าของภาษามักใช้ในกรณีที่ไม่แสดงความรู้สึกทางอารมณ์ อื่น ๆ เช่น การใช้เสียงตกในการบอกเล่า หรือการใช้เสียงขึ้นในการถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ เป็นต้น

7. การพูดลักษณะพิเศษ (Marked Form) หมายถึง ลักษณะการพูดที่นักภาษาศาสตร์กำหนดว่า เป็นการพูดที่เจ้าของภาษามักใช้ในกรณีที่ต้องการแสดงความรู้สึกทางอารมณ์อื่น ๆ เช่น การใช้เสียงตก-ขึ้น ในการบอกเล่าที่แสดงเงื่อนไขว่า "...แต่..." หรือการใช้เสียงขึ้น-ตก ในการบอกเล่าที่แสดงการยืนยันอย่างหนักแน่น เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับความเหมือน และความต่างของทำนองเสียงในภาษาอังกฤษ และภาษาไทย
2. เป็นพื้นฐานที่อาจนำไปประยุกต์ ในการสร้างแบบเรียนเกี่ยวกับการออกเสียง ในการอ่านและการพูดในภาษาอังกฤษ
3. เป็นประโยชน์ต่อครูและผู้ใช้ภาษาอังกฤษ